

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา
ที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล
Model of Educational Environmental Management in Vocational Education
Institutions Contributing to a Digital Learning Society

สรญา เปรี้ยวประสิทธิ์* และ สมถวิล วิจิตรวรรณ¹
Sorraya Priaoprasit and Somthawin Wichitwanna

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Department of Educational Administration, Rajapruk University

* Corresponding author e-mail: sorraya.p@panitthon.ac.th

Received: 16/09/2020 Revised: 26/09/2020 Accepted: 27/09/2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล และประเมินความเหมาะสมของการจัดสภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่การเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการออกแบบเชิงระบบในการออกแบบแบบจำลองระบบ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินแบบจำลอง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย จากกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 13 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก และ 26 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมสถานศึกษาอาชีวศึกษา 2) การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา 3) แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs 4) กระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร 5) การรู้ดิจิทัล และ 6) เทคโนโลยีดิจิทัล ผลการประเมินแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้ทรงคุณวุฒิผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 13 ท่าน พบว่า ในภาพรวมความเหมาะสมขององค์ประกอบแบบจำลองการบริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.48) ภาพรวมความเป็นไปได้ขององค์ประกอบแบบจำลองการบริหารสถานศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.51)

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา สังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

Abstract

The objectives of the research aimed 1) to synthesize the components of the education environmental management model in the vocational education institution to favor a digital learning society and 2) to assess the suitability of the educational environmental management model in vocational education institutions to favor a digital learning society. The researcher applied the principles of the system approach to system model design. This model would favor digital learning society. Data were collected from the Delphi technique of 13 vocational college administrators and statistics used to analyze the data were mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.). The results show that the components of the model consisted of 6 main components and 26 sub-elements, which were: 1) Vocational school environment, 2) Vocational school management, 3) The concept of organization management like OKRs, 4) Infinite Learning System, 5) Digital literacies, and 6) Digital technology. The implementation was evaluated via interviews with 13 participants and showed that the overall suitability of the model components was most appropriate, ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.48). The feasibility of the model was at the highest level ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.51).

Keywords: Education Management, School Environment, School Administration, Vocational Education, Digital Learning Society

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากหลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาการให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ให้ความสำคัญกับการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ ยุคที่ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน โดยพัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัลด้วยการเตรียมความพร้อมบุคลากรทุกกลุ่มให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล เพื่อการพัฒนาประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ เมื่อโลกเปลี่ยนจากยุคแอนะล็อกมาเป็นยุคดิจิทัลได้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนเมื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สาโรจน์ เลาหกิจ (2560) กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลได้รับการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ จนมีสิ่งประดิษฐ์เกิดขึ้นมากมาย ด้วยนโยบายและการขับเคลื่อนประเทศไทย ทำให้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศยังอยู่ในยุคสังคมของ Content & Data โดยยังให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารการทำ Data Mining สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลหรือพยากรณ์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน โดยอาศัยข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาช่วยในการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ธงชัย สมบูรณ์ (2560) กล่าวไว้ในมิติখনออนไลน์ โลกยุคใหม่ อนาคตการศึกษาไทย และปัญญาของชาติ ในโลกหลังยุคใหม่ (Post-modernization) ทุกประเทศต่างพยายามสร้างกระบวนการพัฒนาภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ มิติของสังคม ด้านการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ความสลับซับซ้อนของสังคมมีมากขึ้นตามลำดับ องค์ความรู้ ข้อมูลต่างถูกผลิตขึ้นมาใหม่ หรือบางครั้งก็นำความรู้เดิมมาผลิตซ้ำบนฐานของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่เกิดขึ้นทุกขณะ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคนบนฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นมามีผลทำให้ความรู้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา องค์ความรู้ใหม่ๆ สามารถเกิดขึ้นได้ทุกวันตลอดเวลา และเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปใช้หรือรับรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ทันต่อโลก ทันต่อการนำไปใช้อ้างอิงในเชิงวิชาการ อีกทั้งยังปรับกระบวนการคิดจากการค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัย ทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยมีทิศทางที่ถูกต้อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนในยุคปัจจุบัน

เด็กยุคดิจิทัลถือกำเนิดขึ้นมาพร้อมกับความชำนาญของการเรียนรู้บนเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลตั้งแต่กำเนิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กรุ่นใหม่ทำให้ทางการศึกษาต้องตระหนักถึงกระบวนการหรือรูปแบบการสอนแบบเดิมๆ ที่ไม่สามารถใช้ได้กับเด็กในยุคดิจิทัลอีกต่อไป ยืน ภู่วรรณ (2561) กล่าวถึง สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันในยุคของข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีเป็นส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา ตลาดแรงงาน อาชีพใหม่เกิดขึ้น อาชีพเก่าบางอาชีพจะลดความสำคัญลง ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่ชัดเจนเกี่ยวกับความจำเป็นของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งรูปแบบการศึกษาแบบเก่าอาจไม่สามารถรองรับการสร้างอาชีพให้กับคนรุ่นใหม่ตลอดชีวิตได้อีกต่อไป พฤติกรรมและความต้องการการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ จากการสำรวจพฤติกรรมคนรุ่นใหม่ (Gen Y และ Gen Z) พบว่า ความรู้ที่คนกลุ่มนี้ต้องการเพิ่มเติม ได้แก่ ทักษะความรู้ในการทำงาน ทักษะชีวิต และความรู้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน), 2561) โดยกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงวัยเห็นว่า สาเหตุที่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ การไม่มีอินเทอร์เน็ต ปัญหาด้านภาษาที่สื่อส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ จากหนังสือเล่มเล็ก Digi Learn is Now ของยืน ภู่วรรณ กล่าวว่า “มีผู้คนจำนวนมากที่ยังไม่ค่อยเข้าใจคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางดิจิทัล (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน), 2561) กล่าวคือ ผู้ที่เกิดหลังปี 1994 ปีที่เริ่มมี WWW (World Wide Web) ทำให้อินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญมากในเรื่องการสื่อสาร การเข้าถึงข่าวสารที่รวดเร็ว ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลง

สู่ยุคโมบายสมาร์ทโฟน (Mobile Smartphone Age) ในปี 2017 Google ได้แสดงให้เห็นขีดความสามารถของ AI (Artificial Intelligent) นับเป็นยุคที่ก้าวสู่ AI มีผลให้สิ่งแวดล้อมที่เรียกอีกอย่างว่า นิเวศน์ทางด้านดิจิทัลเปลี่ยนแปลงเป็นแรงผลักดันทำให้คนรุ่นที่เกิดในยุคนี้ มีความเป็นชาวพื้นเมืองดิจิทัล (Digital Native) มากขึ้น เพราะเกิดมาบนสิ่งแวดล้อมดิจิทัล ลักษณะพิเศษของชาวพื้นเมืองดิจิทัลที่เด่นชัดคือ ชอบทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน มีความคิดแบบขนานทั้งนี้เพราะใช้คอมพิวเตอร์แบบหลายหน้าจอพร้อมกัน ประการที่สองคือ การอ่านแบบใช้การมอง ไม่ชอบอ่านหนังสือที่เป็นเล่ม แต่อ่านเป็นส่วน มีการสร้างตัวตนในโลกโซเชียลมีเดีย ประการที่สามมีการเชื่อมต่อ สื่อสารไปหาผู้อื่นได้ดี ทำให้มีเพื่อนในสังคมแบบเครือข่าย และสามารถสื่อสารถึงกัน

จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เกิดเด็ก Gen Z และ Gen C ที่เน้นการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคนในยุคดิจิทัล เป็นเหตุผลสำคัญของการพัฒนากำลังคน ปัญหาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีและสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และฝึกทักษะในวิชาชีพด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลาผ่านเครื่องมืออุปกรณ์และทรัพยากรที่ทันสมัย หลักสูตรที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัย สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้ตรงตามสมรรถนะที่สถานประกอบการต้องการ ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นประเด็นสำคัญ คือ การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญสำหรับจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการนำการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ Objectives and Key Results (OKR) เป็นวิธีการตั้งเป้าหมายของแต่ละบุคคลในสถานศึกษาให้มีเป้าหมายที่สอดคล้องกันทั้งสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก (Objectives) เป็นการบอกจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาในระดับต่างๆ และมีผลลัพธ์หลัก (Key Results) คือ วิธีการทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยกำหนดค่าความสำเร็จที่ทำให้จุดมุ่งหมายนั้นบรรลุผล ระบบ OKR ทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทราบวิธีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน ซึ่งทำให้สถานศึกษาก้าวไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วด้วยการบริหารองค์กรรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลการขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และการบริหารองค์กรระบบ OKR เจษฎา สุขทิศ (2561) กล่าวว่า OKR Objectives and Key Results เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่เริ่มประยุกต์ใช้มาระยะหนึ่ง และเป็นแนวคิดและเครื่องมือที่ทรงพลังที่สร้างอารมณ์ร่วมกับองค์กรได้ดีมาก และมีต้นตำรับมาจากบริษัท Intel แต่เป็นที่รู้จักมากขึ้นเมื่อ Google ใช้เป็นเครื่องมือหลักสำหรับตั้งเป้าหมายในการขับเคลื่อนองค์กร เจษฎา สุขทิศ (2561) กล่าวว่า การสร้างผลลัพธ์องค์กรในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา Apple ในช่วงต้นเดือนสิงหาคม 2561 หุ่น Apple ได้มีมูลค่าสูงกว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์ เป็นบริษัทแรกในประวัติศาสตร์โลก ดังนั้นการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาที่พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีความสุข มีคุณภาพตรงความต้องการของสถานประกอบการ เป้าหมายหลักคือ การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล รองผู้อำนวยการฝ่ายก็ต้องดำเนินการประชุมหัวหน้าฝ่ายเพื่อกำหนดเป้าหมายของฝ่ายให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก ตลอดจนครู นักเรียน นักศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา จะต้องตั้งเป้าหมายของตนเองที่สอดคล้องและเดินไปในทิศทางเดียวกับเป้าหมายหลักของสถานศึกษา การนำ OKR มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กร คือการนำมาตั้งเป้าหมายที่สามารถท้าทายให้ทุกคนอยากบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้ ไม่ใช่มาวัดศักยภาพส่วนบุคคลเพื่อประเมินผลในการเพิ่มเงินเดือน OKR ที่ดีต้องมีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน เข้าใจได้ และต้องไม่ตั้งเป้าหมายที่สามารถบรรลุได้ง่ายจนเกินไป แต่ก็ต้องไม่ยากจนเกิดความท้อ จะต้องมีการมอบเวลาที่ชัดเจน ประเมินผลได้ และต้องโปร่งใส

จากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและพฤติกรรมของคนในยุคดิจิทัลมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกและประเทศไทยที่ทำให้การผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งสถานศึกษาเป็นที่พัฒนาและผลิตกำลังคนที่สำคัญของประเทศ การบริหารสถานศึกษาให้ตรงตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เรียน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่สามารถส่งเสริมให้เกิดสังคมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่สามารถฝึกให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้ด้วย

ตนเองตลอดชีวิต บนสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือบนเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสารข้อมูล สารสนเทศ ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ช่วยในการทำงานและการเรียนรู้ การเสริมทักษะผู้เรียนให้มีสมรรถนะ การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพ และเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล
- 2) เพื่อประเมินแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

2. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล เป็นการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ในกระบวนการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการสภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในลักษณะ Documentary Research เป็นการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำไปสร้างแบบจำลอง โดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approve)

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินคุณภาพแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา รวม 13 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ที่ให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล แบบประเมินคุณภาพแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. ผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวข้อง ได้องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แบบจำลองด้วยวิธีการเชิงระบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบหลัก และ 26 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย (1) ผู้บริหาร (2) วิธีการบริหาร (3) ผู้เรียน ผู้สอน (4) หลักสูตร (5) อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ (6) ครุภัณฑ์ สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล และ (7) แหล่งเรียนรู้

2) การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย (1) ฝ่ายวิชาการ (2) กลุ่มบริหารทรัพยากร (3) กลุ่มวางแผนงานและความร่วมมือ และ (4) กลุ่มพัฒนากิจการผู้เรียน

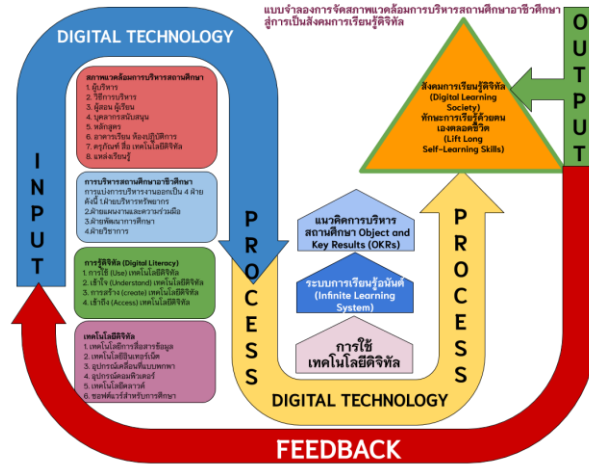
3) แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ประกอบด้วย (1) วัตถุประสงค์หลัก (Objectives) และ (2) ผลลัพธ์หลัก (Key Results)

4) ระบบการเรียนรู้อนันต์ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ประกอบด้วย (1) เตรียมความพร้อม (สร้างศรัทธา บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และสื่อ) (2)

ขั้นเรียนรู้ (แสวงหาความรู้ ค้นพบความรู้ วิเคราะห์ความรู้ และพิสูจน์ความรู้) และ (3) สรุปความรู้ ร่วมคิดอภิปราย สร้างแบบเครือข่ายความคิด

5) การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วย (1) การใช้ (Use) เทคโนโลยีดิจิทัล (2) เข้าใจ (Understand) เทคโนโลยีดิจิทัล (3) การสร้าง (Create) เทคโนโลยีดิจิทัล และ (4) เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล

6) เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย (1) เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล (2) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (3) อุปกรณ์เคลื่อนที่แบบพกพา (4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (5) เทคโนโลยีคลาวด์ และ (6) ซอฟต์แวร์สำหรับการศึกษา

ภาพที่ 1 แบบจำลองการจัดการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

ตารางที่ 1 ผลประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

รายละเอียดขององค์ประกอบ	การแปลความหมาย		
	\bar{x}	S.D.	ความเหมาะสม
1. องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารสถานศึกษา	4.69	0.48	มากที่สุด
1) สภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
2) การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
3) แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKR	4.92	0.28	มากที่สุด
4) ระบบการเรียนรู้อนันต์ของคนในองค์กร (Infinite Learning System)	4.77	0.44	มากที่สุด
5) การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)	4.85	0.38	มากที่สุด
6) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.69	0.63	มากที่สุด
2. สภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา	4.38	0.87	มาก
1) ผู้บริหาร	4.46	0.66	มาก
2) วิธีการบริหาร	4.69	0.63	มากที่สุด
3) ผู้สอน ผู้เรียน	4.38	0.65	มาก
4) บุคลากรสนับสนุน	4.46	0.66	มาก
5) หลักสูตร	4.46	0.97	มาก
6) อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ	4.62	0.51	มากที่สุด
7) ครุภัณฑ์ สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล	4.77	0.44	มากที่สุด
8) แหล่งเรียนรู้	4.92	0.28	มากที่สุด
3. การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร	4.77	0.44	มากที่สุด
2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.85	0.38	มากที่สุด
3) ฝ่ายพัฒนาการศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
4) ฝ่ายวิชาการ	4.85	0.38	มากที่สุด

รายละเอียดขององค์ประกอบ	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
4. แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs	4.85	0.38	มากที่สุด
1) Objective คือ เป้าหมาย	4.85	0.38	มากที่สุด
2) Key Results คือ ตัววัดผล	4.85	0.38	มากที่สุด
5. องค์ประกอบกระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System)	4.77	0.44	มากที่สุด
1) เตรียมความพร้อม (สร้างศรัทธา บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ บุคลิกภาพ สื่อ)	4.69	0.63	มากที่สุด
2) ชั้นเรียนรู้ (แสวงหาความรู้ ค้นพบความรู้ วิเคราะห์ความรู้ พิสูจน์ความรู้)	4.77	0.60	มากที่สุด
3) สรุปความรู้ ร่วมคิด อภิปราย สร้างแบบเครือข่ายความคิด	4.77	0.60	มากที่สุด
6. การรู้ดิจิทัล	4.85	0.55	มากที่สุด
1) การใช้ (Use) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.85	0.55	มากที่สุด
2) เข้าใจ (Understand) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.85	0.55	มากที่สุด
3) การสร้าง (create) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.77	0.60	มากที่สุด
4) เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.85	0.55	มากที่สุด
7. เทคโนโลยีดิจิทัล	4.85	0.55	มากที่สุด
1) เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล	4.77	0.60	มากที่สุด
2) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต	4.92	0.28	มากที่สุด
3) อุปกรณ์เคลื่อนที่พกพา	4.85	0.38	มากที่สุด
4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	4.85	0.38	มากที่สุด
5) เทคโนโลยีคลาวด์	4.92	0.28	มากที่สุด
6) ซอฟต์แวร์บริหารทางการศึกษา	4.77	0.60	มากที่สุด
ภาพรวม	4.74	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองฯ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ค่าเฉลี่ย 4.85 เทคโนโลยีดิจิทัล ค่าเฉลี่ย 4.85 การรู้ดิจิทัล ค่าเฉลี่ย 4.85 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.77 และองค์ประกอบกระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ค่าเฉลี่ย 4.77 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38

ตารางที่ 2 ผลประเมินความเป็นไปได้ของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล

รายละเอียดขององค์ประกอบ	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความเป็นไปได้
1. องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารสถานศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
1) สภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
2) การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
3) แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKR	4.77	0.44	มากที่สุด
4) กระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System)	4.62	0.51	มากที่สุด
5) การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)	4.69	0.48	มากที่สุด
6) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.69	0.48	มากที่สุด
2. สภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา	4.38	0.65	มาก
1) ผู้บริหาร	4.62	0.51	มากที่สุด
2) วิธีการบริหาร	4.38	0.51	มาก
3) ผู้สอน ผู้เรียน	4.38	0.65	มาก
4) บุคลากรสนับสนุน	4.23	0.83	มาก
5) หลักสูตร	4.46	0.66	มาก
6) อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ	4.23	0.83	มาก
7) ครุภัณฑ์ สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล	4.08	0.86	มาก
8) แหล่งเรียนรู้	4.23	0.83	มาก

รายละเอียดขององค์ประกอบ	การแปลความหมาย		
	\bar{x}	S.D.	ความเป็นไปได้
3. การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา	4.38	0.77	มาก
1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร	4.38	0.77	มาก
2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.46	0.66	มาก
3) ฝ่ายพัฒนาการศึกษา	4.46	0.66	มาก
4) ฝ่ายวิชาการ	4.46	0.66	มาก
4. แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs	4.69	0.48	มากที่สุด
1) Objective คือ เป้าหมาย	4.69	0.48	มากที่สุด
2) Key Results คือ ตัววัดผล	4.69	0.48	มากที่สุด
5. องค์ประกอบกระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System)	4.46	0.52	มาก
1) เตรียมความพร้อม (สร้างศรัทธา บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ บุคลิกภาพ สื่อ)	4.38	0.77	มาก
2) ชั้นเรียนรู้ (แสวงหาความรู้ ค้นพบความรู้ วิเคราะห์ความรู้ พิสูจน์ความรู้)	4.38	0.77	มาก
3) สรุปความรู้ ร่วมคิด อภิปราย สร้างแบบเครือข่ายความคิด	4.46	0.78	มาก
6. การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)	4.54	0.78	มากที่สุด
1) การใช้ (Use) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.62	0.77	มากที่สุด
2) เข้าใจ (Understand) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.62	0.77	มากที่สุด
3) การสร้าง (create) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.54	0.78	มากที่สุด
4) เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล	4.62	0.77	มากที่สุด
7. เทคโนโลยีดิจิทัล	4.38	0.74	มาก
1) เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล	4.38	0.77	มาก
2) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต	4.85	0.55	มากที่สุด
3) อุปกรณ์เคลื่อนที่พกพา	4.38	0.65	มาก
4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	4.46	0.66	มาก
5) เทคโนโลยีคลาวด์	4.31	0.75	มาก
6) ซอฟต์แวร์บริหารทางการศึกษา	4.46	0.88	มาก
ภาพรวม	4.52	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลประเมินความเป็นไปได้ของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อพิจารณารายด้านมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ค่าเฉลี่ย 4.69 องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วน การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ค่าเฉลี่ย 4.54 และอีก 4 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์ประกอบ กระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ค่าเฉลี่ย 4.46 สภาพแวดล้อมการบริหาร สถานศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล และการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.38

4. สรุปผลและอภิปรายผล

4.1 สรุปผล จากการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์และระเบียบวิธีวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แบบจำลองด้วยวิธีการเชิงระบบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 26 องค์ประกอบย่อย ในส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า และกระบวนการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์คือ การเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 สภาพแวดล้อมสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) ผู้บริหาร (2) วิธีการบริหาร (3) ผู้เรียน ผู้สอน (4) หลักสูตร (5) อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ (6) ครุภัณฑ์ สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล และ (7) แหล่งเรียนรู้

องค์ประกอบหลักที่ 2 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) ฝ่ายวิชาการ (2) กลุ่มบริหารทรัพยากร (3) กลุ่มวางแผนงานและความร่วมมือ และ (4) กลุ่มพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

องค์ประกอบหลักที่ 3 แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์หลัก (Objectives) และ (2) ผลลัพธ์หลัก (Key Results)

องค์ประกอบหลักที่ 4 กระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) เตรียมความพร้อม (สร้างศรัทธา บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ บุคลิกภาพ สื่อ) (2) ชั้นเรียนรู้ (แสวงหาความรู้ ค้นพบความรู้ วิเคราะห์ความรู้ พิสูจน์ความรู้) และ (3) สรุปความรู้ ร่วมคิด อภิปราย สร้างแบบเครือข่ายความคิด

องค์ประกอบหลักที่ 5 การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) การใช้ (Use) เทคโนโลยีดิจิทัล (2) เข้าใจ (Understand) เทคโนโลยีดิจิทัล (3) การสร้าง (Create) เทคโนโลยีดิจิทัล และ 5.) เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล (Access)

องค์ประกอบที่ 6 เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล (2) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (3) อุปกรณ์เคลื่อนที่แบบพกพา (4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (5) เทคโนโลยีคลาวด์ และ (6) ซอฟต์แวร์สำหรับการศึกษา

ผลประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 เมื่อพิจารณารายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ค่าเฉลี่ย 4.85 เทคโนโลยีดิจิทัล ค่าเฉลี่ย 4.85 การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ค่าเฉลี่ย 4.85 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.77 และระบบการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ค่าเฉลี่ย 4.77 ด้านสภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38

ผลประเมินความเป็นไปได้ของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ภาพรวมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อพิจารณารายด้านมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs ค่าเฉลี่ย 4.69 องค์ประกอบของแบบจำลองฯ ค่าเฉลี่ย 4.62 และส่วนการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ค่าเฉลี่ย 4.54 และอีก 4 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์ประกอบกระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (Infinite Learning System) ค่าเฉลี่ย 4.46 สภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล และการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.38

4.2 อภิปรายผล

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แบบจำลองด้วยวิธีการเชิงระบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบหลัก และ 26 องค์ประกอบย่อย คือ 1) สภาพแวดล้อมสถานศึกษาอาชีวศึกษา ถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สภาพแวดล้อมทางการศึกษา สอดคล้องกับ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2555) ได้กล่าวถึง สิ่งแวดล้อมรูปธรรม การสร้างสิ่งแวดล้อมรูปธรรมหรือทางกายภาพจะเกี่ยวข้องกับการสร้างวัตถุในรูปของอาคาร สถานที่ เช่น ห้องน้ำ โรงอาหาร ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องพัก รวมทั้งภูมิทัศน์ การตกแต่งการจัดวาง การใช้เครื่องมือทันสมัย พร้อมด้วยสื่อและอุปกรณ์ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สะอาดและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้ดูแลแล้วเจริญตา น่าใช้ การดำเนินการเกี่ยวข้องกับการลงทุน ต้องใช้ทั้งเงินและคนเพื่อให้มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดี 2) การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา (1) ฝ่ายวิชาการ (2) กลุ่มบริหารทรัพยากร (3) กลุ่มวางแผนงานและความร่วมมือ และ (4) กลุ่มพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา สอดคล้องกับ โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551) 3) แนวคิดการบริหารองค์กรแบบ OKRs (1) วัตถุประสงค์หลัก (Objectives) (2) ผลลัพธ์หลัก (Key Results) เป็นแนวคิดการบริหารองค์กรที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน เป็นการบริหาร

ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ หลักการบริหารแบบ OKRs นี้ใช้กันมากในส่วนของภาคธุรกิจ องค์กรที่บริหารและขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เน้นความรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Andrew Grove ประธานคณะกรรมการบริหารของหนึ่งในยักษ์ใหญ่ด้านเทคโนโลยีของโลกอย่าง Intel (Intel Corporation) เป็นผู้นำมาใช้กับการบริหารองค์กรของตัวเองตีพิมพ์ในหนังสือ High Output Management 4) กระบวนการเรียนรู้ของคนในองค์กร (กระบวนการเรียนรู้อนันต์ Infinite Learning System) (1) เตรียมความพร้อม (สร้างศรัทธา บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ บุคลิกภาพ สื่อ) (2) ชั้นเรียนรู้ (แสวงหาความรู้ ค้นพบความรู้ วิเคราะห์ความรู้ พิสูจน์ความรู้) 4.3) สรุปความรู้ ร่วมคิด อภิปราย สร้างแบบเครือข่ายความคิด สอดคล้องกับ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2538) ได้ให้แนวคิดว่าการสอนธรรมสัจจะจะช่วยให้นักเรียน (1) แสวงหาความรู้ (2) ค้นพบ ประเด็นความรู้ (3) การวิเคราะห์และประเมินค่าความรู้ (4) การปฏิบัติการพิสูจน์ความรู้และทบทวน นอกจากนี้แล้ว ในองค์ประกอบที่ 5) การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เทคโนโลยีดิจิทัล (1) การใช้ (Use) เทคโนโลยีดิจิทัล (2) เข้าใจ (Understand) เทคโนโลยีดิจิทัล (3) การสร้าง (Create) เทคโนโลยีดิจิทัล และ (4) เข้าถึง (Access) สอดคล้องกับสำนักงาน ก.พ. (2563) ได้กล่าวถึงการรู้ดิจิทัลของคนไทยในยุคดิจิทัล ทั้งกลุ่มของ Digital Literacy Citizen ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียกว่าเป็นทักษะความเข้าใจ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 9 ด้าน การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล การทำงานร่วมกัน การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย การใช้โปรแกรมนำเสนองาน การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย 6) เทคโนโลยีดิจิทัล (1) เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล (2) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (3) อุปกรณ์เคลื่อนที่แบบพกพา 6.4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (5) เทคโนโลยีคลาวด์ และ (6) ซอฟต์แวร์สำหรับ การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กอบสุข คงมนัส (2561) กล่าวถึงการศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นวิธีการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี ที่มีเครื่องมือดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ เป็นอาวุธที่สำคัญของครูผู้สอนในการเข้าถึงแหล่งความรู้ และใช้สร้างสรรค์ในงานต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการสอนและการทำงาน

ผลการสร้างแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการ เป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล โดยใช้วิธีการเชิงระบบ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มี 3 องค์ประกอบ ด้านกระบวนการ (Process) มี 3 องค์ประกอบ ด้านผลผลิต (Output) คือ สังคมการเรียนรู้ดิจิทัลสถานศึกษาอาชีวศึกษา เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตของครู ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยใช้ เครื่องมือดิจิทัล ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ นำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากผลลัพธ์ มาปรับปรุงพัฒนา ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการเพื่อไปสู่การเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัลสถานศึกษาอาชีวศึกษาได้ สอดคล้องกับ ชัย วิจิตร เขียวชนะ (2560) การเสนอแนวคิดโมเดลต้นตอต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาโมเดล กระบวนการวิจัยโมเดล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ศึกษาสภาพ ปรากฏการณ์ สร้างหรือพัฒนาโมเดล ประเมินการสร้าง และการพัฒนา โมเดล ทดลองใช้โมเดล และประเมิน การทดลองใช้โมเดล เพื่อหาคุณภาพของแบบจำลอง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบัน อาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคมการเรียนรู้ดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด 5 ด้าน ส่วนด้านสภาพแวดล้อมการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความเป็นไป ได้ของแบบจำลองการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นสังคม การเรียนรู้ดิจิทัล พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอีก 4 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พิเศษ รุ่งสว่าง และคณะ (2556) ผลการประเมินรูปแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงด้านความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ในระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. สืบค้นจาก URL:

<http://www.nykpeo.moe.go.th/images/Laws/ngpj2682hza.pdf>.

กอบสุข คงมนัส. (2561). เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้: วิถีแห่งการศึกษายุคดิจิทัล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. 20(4), 279-290.

- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2555). *เทคโนโลยีการศึกษาวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เจษฎา สุขทิศ. (2561). *ขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีพลังด้วย OKR*. สืบค้นจาก URL: <https://blog.finnomena.com/ขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีพลังด้วย-okr-e17c2a65459>.
- _____. (2561). *สร้างผลลัพธ์องค์กรในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษา Apple*. สืบค้นจาก URL: <https://www.finnomena.com/fundtalk/apple-okr>.
- ชัยวิชิต เขียรชนะ. (2560). การสร้างและการพัฒนาโมเดล/รูปแบบ/แบบจำลอง/ตัวแบบ การสร้างและการพัฒนาโมเดล/รูปแบบ/แบบจำลอง/ตัวแบบ Creating and Developing Model. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 9(1), 1-11.
- ธงชัย สมบูรณ์ (2560). *โลกหลังยุคใหม่ อนาคตทางการศึกษาและปัญญาของชาติ*. สืบค้นจาก URL: https://www.matichon.co.th/columnists/news_783896.
- พิเชศ รุ่งสว่าง และคณะ (2556) การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 36(2), 64-73.
- สำโรจ เลหาศิริ. (2560). *5 ยุคสมัยของดิจิทัล ประเทศไทยอยู่ไหน ต่างประเทศอยู่ไหน*. สืบค้นจาก URL: <https://positioningmag.com/1114251>
- สำนักงาน ก.พ. (2563). *Digital literacy คืออะไร*. สืบค้นจาก URL: <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp>.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน). (2561). *Digi Learn is Now*. สืบค้นจาก URL: https://www.okmd.or.th/upload/pdf/2560/the%20opportunity%20by%20okmd/Booklet_Digi_Learn-is-%20Now.pdf.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2538). *ความคิดและภูมิปัญญาไทย : ด้านการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผู้เขียน

นางสาวสรญา เปรี้ยวประสิทธิ์

หัวหน้าแผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

การศึกษา:

ปริญญาตรี ปทส. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปริญญาโท ค.อ.ม. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปริญญาเอก ประ.ด. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล วิจิตรวรรณ

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

e-mail: somtawin2499@yuhoo.com

การศึกษา:

ปริญญาตรี กศ.บ. คณิตศาสตร์

ปริญญาโท กศ.ม. วัดผลการศึกษา

ปริญญาเอก ค.ด. การวัดและประเมินผลการศึกษา